

// Toegankelijke communicatie

Duidelijk gesproken & geschreven taal

29 november 2022

de Rand

Waarover hebben we het vandaag?

14.00-15.10 uur

- Introductie
- Waarom is duidelijke taal belangrijk?
- Hoe leren volwassenen Nederlands?
- Tips duidelijk geschreven taal

15.10-15.20 uur

- Pauze

15.20-16.00 uur

- Tips duidelijk gesproken taal
- Vragen?

Introductie

Waarom duidelijke taal?

- grote diversiteit & een grote mix van talen in de Rand
- ‘oefenkans’ voor wie Nederlands leert (op maat)
- ook belangrijk voor Nederlandstaligen (laaggeletterd of niet)

Iedereen bereiken en betrekken!

Nederlands leren en oefenen

Wat vind je van deze uitspraak?

‘Wie **gemotiveerd** is, haalt op **1 jaar** tijd een **behoorlijk niveau Nederlands.**’

© David Legrève

Hoe leer je een taal?

Mogelijke drempels

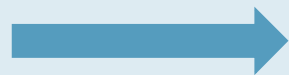
- Motivatie
- Hoe vaak gebruik je de taal?
- Leer je snel of trager?
- Persoonlijke situatie
- Talenkennis

Nederlands leren = een proces

Ook andere factoren spelen mee:

- assertiviteit
- karakter
- contextuele kennis
- houding van de gesprekspartner

Wees realistisch.

NT2: Nederlands als tweede taal

Nederlands leren: hoe en waar?

NT2-aanbieders

Ligo – centrum voor basiseducatie
Mensen die trager leren / laaggeschoolden
(< 7 jaar scholing in het land van herkomst)

Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO)
Mensen die snel leren / hooggeschoolden

Universitaire talencentra (UTC)
Hooggeschoolden

Nederlands oefenen

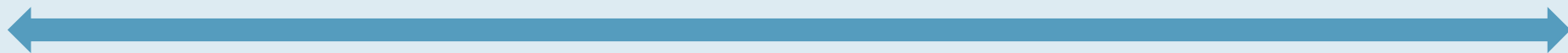
Formeel

Niet-formeel

Informeel

Formeel	Niet-formeel	Informeel
<p>Leerdoelstellingen, certificering en evaluatiemomenten staan centraal.</p>	<p>Expliciete oefenkans: je communiceert dat je samenkomt om te oefenen. Je oefent de opgedane kennis van de taal in en breidt ze eventueel verder uit.</p>	<p>Impliciete oefenkans: waardevol maar er is minder garantie op een kwaliteitsvolle oefenkans omdat dat niet de insteek is.</p>
<p>Voorbeeld: NT2-lessen in CVO, LIGO en VDAB</p>	<p>Voorbeeld: praattafels</p>	<p>Voorbeeld: een gesprek met de buurvrouw, de bakker of op het werk.</p>

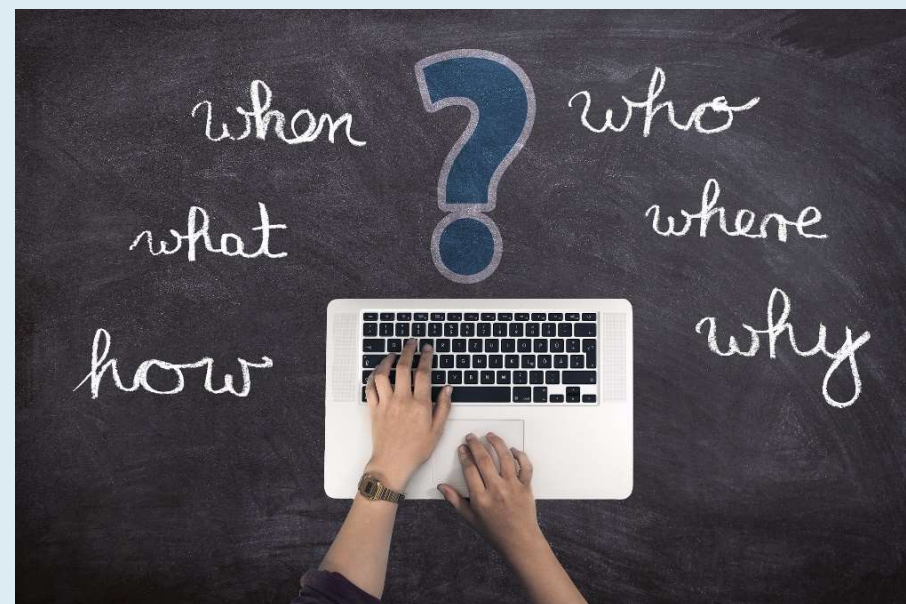
Geschreven taal

Geachte,

Indien u de Nederlandse taal niet begrijpt, vragen wij u zich te laten vergezellen door een meerderjarige persoon die Nederlands spreekt en naar uw taal kan vertalen.

Jij kan helpen!

- eenvoudig taalgebruik
- lay-out = niet te complex
- visuele ondersteuning

⇒ **Houd rekening met je publiek.**

Wat is een goede tekst?

- duidelijk
- correct
- aantrekkelijk

Wat is duidelijke taal?

- ✓ leest vlot
- ✓ 1 x lezen
- ✓ antwoord op vragen
- ✓ gepaste toon

Concrete tips

Voor je begint te schrijven

- Voor wie?
- Welke informatie?
- Wat wil ik bereiken?

Schrijf voor één lezer.

Spreek je lezer aan met 'je'.

Men kan een formulier bekomen bij het onthaal.

Je kan een formulier vragen aan de receptie.

Schrijf zoals je vertelt. Houd het simpel.

Schrijf actieve zinnen.

De kinderen worden vanaf 8 uur onthaald.

De kinderen zijn welkom vanaf 8 uur.

Alle kinderen die in 2021 werden geboren en een plaats wensen in een basisschool in Asse dienen weldra te worden aangemeld via aanmelden.asse.be.

Schrijf korte zinnen.

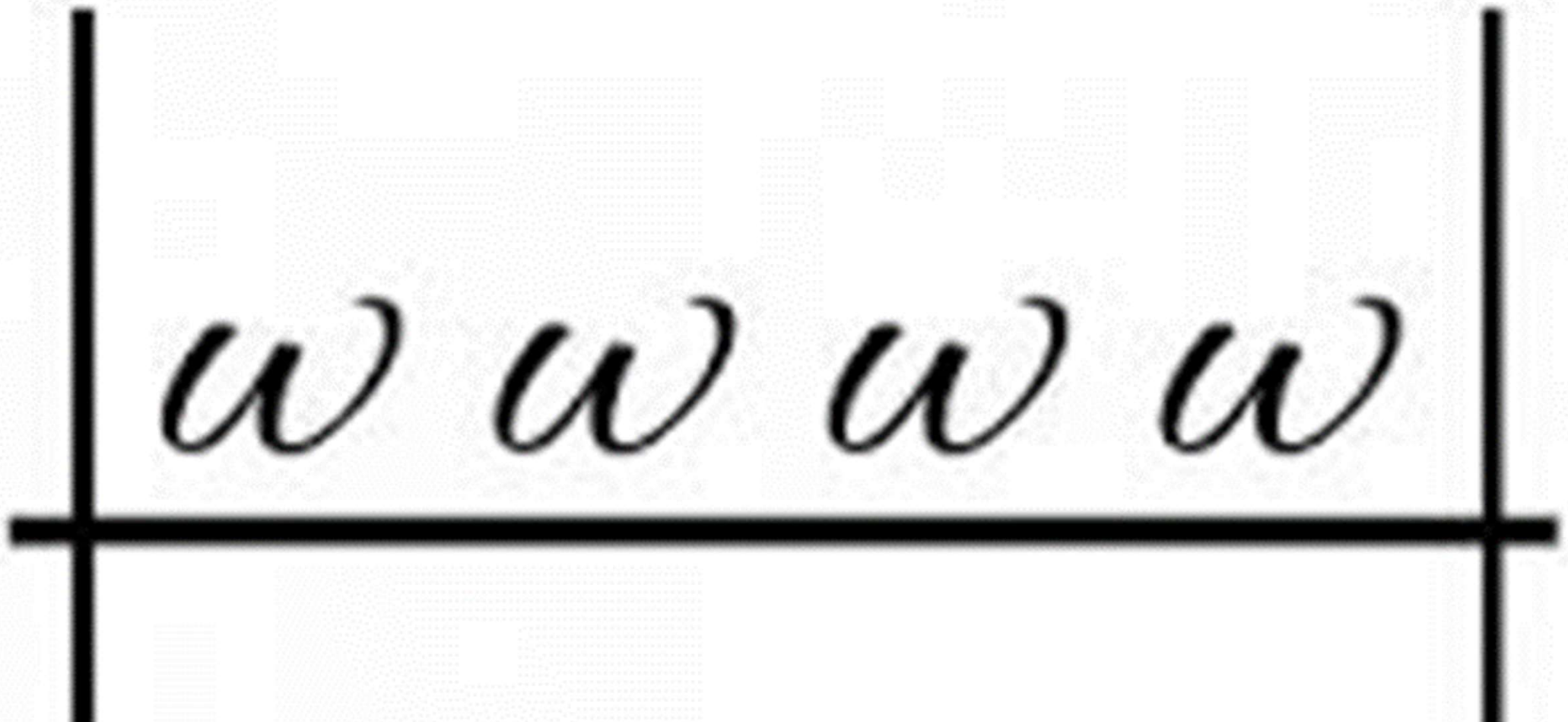

Als je te voet of met de fiets naar school komt, dien je over de scanzone te lopen of te fietsen en zo een punt te verdienen voor die dag.

Kom je te voet of met de fiets naar school? Loop of fiets over de scanzone. Je krijgt dan een punt voor die dag.

Zorg voor een duidelijke, logische structuur.

Hoe?

- Hang je sensor aan je fiets of boekentas.
- Kom met de fiets of te voet naar school.
- Loop door de scanzone.
- Spaar punten.
- Koop iets leuks of lekkers met je eigen betaalkaart bij 1 van de deelnemende winkels.

Gebruik korte alinea's en duidelijke titels.

Laat voldoende ruimte tussen de verschillende alinea's.

Gebruik 'transparante' woorden.

afzeggen

bellen

gevoelens

getuigschrift

inlichten

afdrukken

gesprek

bereiken

voorrang

uitzonderlijk

een greep uit ...

inbegrepen

eenvoudig

bijzonder

geweldig

annuleren

telefoneren

emoties

attest, diploma

informereren

printen

conversatie

contacteren

prioriteit

uniek, exceptioneel

selectie

inclusief

simpel

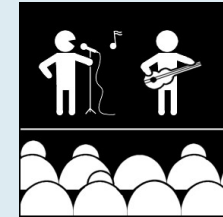
speciaal

formidabel, fantastisch, magnifiek

Verduidelijk je tekst met pictogrammen, foto's of illustraties.

- ✓ www.sclera.be
- ✓ www.pictogrammendatabank.be
- ✓ www.iconfinder.be
- ✓ Google, Pixabay, Unsplash, Pxhere ...

**Vermijd zinnen of woorden die je niet letterlijk moet nemen
(= figuurlijk taalgebruik) of vaktaal.**

Leestekens zijn belangrijk!

Vergelijk:

- ✓ Dit is hoe een kind zijn moeder taal leert.
- ✓ Dit is hoe een kind zijn moedertaal leert.

**Wees voorzichtig
met afkortingen.**

**Beperk je tot de essentie. Schrap
overbodige informatie.**

Wat je het eerst leest, blijft hangen.

Vergelijk:

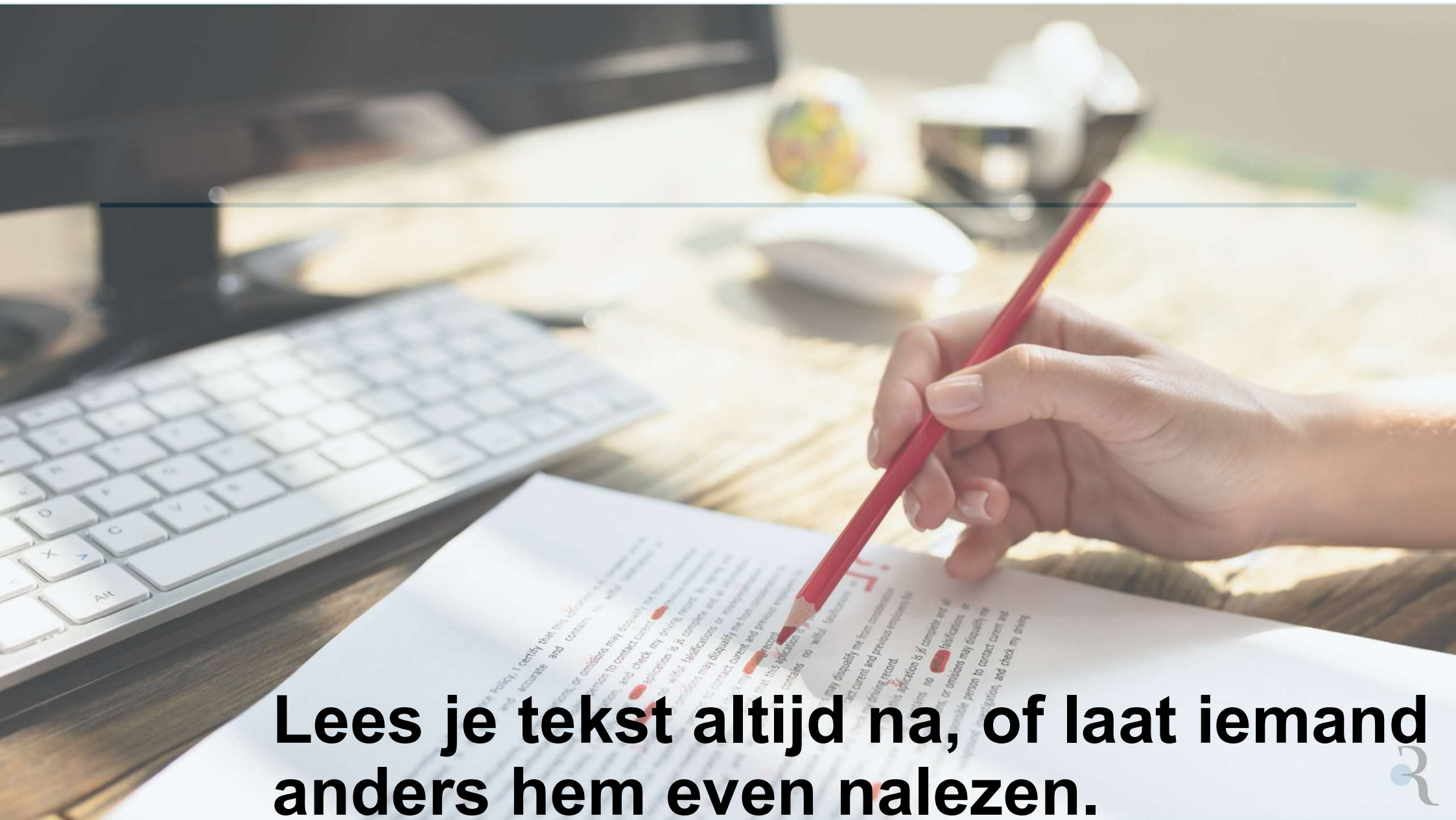
- ✓ Ze is koppig, jaloers, eigenzinnig, slim en behulpzaam.
- ✓ Ze is behulpzaam, slim, eigenzinnig, jaloers en koppig.

Lay-out

- ✓ Zijn je letters groot genoeg?
- ✓ Makkelijk leesbaar lettertype + 1 lettertype per tekst
- ✓ Woorden **benadrukken?**

Lees je tekst altijd na, of laat iemand anders hem even nalezen.

Checklists

www.derand.be/nl/taalpromotie/aanbod/checklists-duidelijke-taal

- Website
- Flyers en affiches
- Sociale media en nieuwsbrieven

PAUZE

Gesproken taal

Geef enkel de informatie die je gesprekspartner nodig heeft.

A photograph of two women sitting and talking. The woman on the right is looking towards the woman on the left and has a slight smile. She is wearing a light-colored button-down shirt with a small star pattern. The woman on the left has her back to the camera, showing her long brown hair. The background is a simple indoor setting with a brick wall on the right and a white wall on the left.

**Houd het simpel. Spreek
langzaam en duidelijk.**

Schakel niet te snel over op een andere taal.

Ondersteun je instructies en informatie visueel.

Herhaal en hertaal.

**Check of je gesprekspartner
alles begrepen heeft.**

Vermijd dialect of spreektaal.

Fouten maken = OK.

Duidelijk gesproken taal

Telefoon

- ✓ Stel jezelf voor.
- ✓ Vraag wie je beller is.
- ✓ Zeg wat je aan het doen bent (bv. als je even iets moet opzoeken).
- ✓ Toon begrip. Herhaal.

www.diversiteitspraktijk.be/artikels/hoe-telefoneer-ik-met-een-anderstalige

Geen Nederlands?

Vragen?

Contact

Karen Stals

karen.stals@derand.be

02 456 97 85

